THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS
DEC 7 1931

זון אויפגאנג — 7.53
זון אונטערגאנג — 4.35

מער פאַרשו

אין די אידישע היימען פון
ווי אלע אנדערע אידישע
צייטונגען צוזאמ

דונסטאג יו"ד סלו, תרצ"ב.

אנב-אורחא

פון מארק

וועגן פארשידענע זאכן

ווען מ'איז שוועך צו זיין א גוי — א כאצ'
וואס פון פיזיק האבן אידן. — א שטיק
אויסלערנונג וועגן דעם היפש עניו. — וואו
איז די גרעסערע עולה ?

אוים, ס'איז שווער צו זיין א אוד
אויף דער וועלט, אין עס נאך שווערער
צו זיין א גוי מיט א אידישן אויסזעהן.
מיינה, אז א איד ליידעט פאר זיין
אידישקייט, פילט ער כאטש, אז מ'איז
א פארוואס. אין אז ער איז טאטע
שוחטיק לכאי ער שטאמט פון אברהם,
יצחק און יעקב, און לכאי יצחק האט
געוואהט א זון, וואס מען האט אים גע-
רופן עשיו.

אבער וואס, למשל, איז א גוי שולי-
דיק, וואס האט אים געשלאגן מיט
מיט א פנים, וואס דריקט אויס צער
מיינה, אז א איד ליידעט פאר זיין
אידישקייט, פילט ער כאטש, אז מ'איז
א פארוואס. אין אז ער איז טאטע
שוחטיק לכאי ער שטאמט פון אברהם,
יצחק און יעקב, און לכאי יצחק האט
געוואהט א זון, וואס מען האט אים גע-
רופן עשיו.

אבער וואס, למשל, איז א גוי שולי-
דיק, וואס האט אים געשלאגן
מיט א פנים, וואס דריקט אויס צער
מיינה, אז א איד ליידעט פאר זיין
אידישקייט, פילט ער כאטש, אז מ'איז
א פארוואס. אין אז ער איז טאטע
שוחטיק לכאי ער שטאמט פון אברהם,
יצחק און יעקב, און לכאי יצחק האט
געוואהט א זון, וואס מען האט אים גע-
רופן עשיו.

אונזער חצריקער מיטגעפיל דער-
פאר, איז ליב-בלוטיק, — זיין זון
וואס וועגן געמיינט'ן פון די היכלי-
היפשן, דער-פאר, וואס זיין זון עניו אויס
לאר צו אירן, און צו די אלאיאן פון
באזונערע, דער-פרוי, וואס זיין אויס
פראפעסאר, וועלכע האבן אויסשלדר
קערליכן נעבאך געלייזן דיר פעצטע
"עקפעצען" אין פוילן, דער-פאר, וואס
זייערע מיינונג אדער שטעלונג ניט נעוועזן ריכטיג
פון ריכטיג, ווי עס וואלט אנארדנט
זיין, ווי ביי א עדקעשיק פאליאן, און
וואס זייערע האר זייענן נעווען אביסל
מונגעלעך, ווי ס'איז דערלויבט פאר
יאלאן.

די אידישע מעעגער און פרוען —
אויף דעם מוניציפאלן פעלד, און אייגענס
פון פוילישע כוליגאנעס, און זיי
אויסגעקומען אין אייגענע פאר-
מיינונגען, ווי ס'איז פריי אדער
אויב פילט נעבאך שטארקער די כו-
אייגענע הענט פון די אייגענע פאר-
יאלן . . .

אבער אונזער באזונדער מיטגעפיל
איז אן עסטרייכער "נאצי", וועלכער א
ר טעג אויבגהחמטש'דיק עע'מ'מיש'ן
עוועזן פון אייגענע בכרים, די
אצישע סטורעטן, וועלכע האבן אים
נגעגעבן פאר א אידן.

דער אריינער נאצי האט נעבאך גע-
מיינט מיט באזונערע פרות "אנ-
לכמה", — איך בין, ברוי"ערלאך, א
ר בן גוי, די תורה האבן גע'מ'ענ'ט,
ז זיי אויסגעקומען אין אידישע שטומעס
ן האבן דערווייל דערלאנגט רעכטס
ן לינקס.

ס'איז דער קרבן האט דערווייל זיין
ראשיקייט, און זיין נאציש קראנט,
ון ער שוין געלעבט אויף דער ערד, און
ון ער קלעפט אויף דער ערד, אין
ון ער בעטל וואס האט פאר
ן ער בעטל, — אויב דער בלבול, ווי
ן, היפש גלויבט אין געמאכט געוואהן,
ן אין פיידן א קלענערע עולה, ווי באר
ן, זיך דורך פארציי מען דעם
בלבול ?

ווארימערער וועטער אין אלבערטא

"שיקאגו", ווינטן האבן פאר די לעצ-
ן פאר, טעג פארטרייבן דעם ווינטער-
ן וועטער פון אלבערטא, און די
ן פעפערטאטר האט זיך דארטן אויפ-
ן דריבן העכער פונם פראסט פונקט,
ן דעם ווי זי האט שוין געהאט גע-
ן ביז אונטער נול.

דאס אידישע וואָרט

מאנטאג, דעם 23טן נאוועמבער, 1931

Classified Section קלאסיפייד סעקשאן

פאלגענדע פרייזן פאר ארוועדערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג:

איין פאל, 55, פאר אייניג ליין	3 מאנאטן, $2.15 אייניג ליין
פאר א וואר, 020, " "	6 מאנאטן, $4.00 " "
פאר א מאנאט 75, " "	פאר 1 יאר, $7.50 " "

:: צו פארקויפן :: FOR SALE

2 נייע פולי מאדערן הייזער, הארד-וואוד פינישינג, 8 שיינע ליכטיקע צימ-מערן אין יעדער הויז. נאראנטירט פאר 2 יאר. סטייבל מיט אימפרוווומענטס לאט 50 ביי 150. פרייז פאר ביידע הייזער, $7.500. אן אויסערגעוויינלא-כער באארגין.

סוויטס צו פארקויפן אין די בעס-טע אפארטמענטס, פון 2 ביז 5 רומס. דירעקטע רענטס.

הייזער, באנגאלאוס, אפארטמענטס צו פארקויפן אין יעדן געגנט אין שטאט צו זייער ביליקע רענטס.

געלט צו לייען אויף ביליקן אינטע-רעסט.

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאנס 761 55 און 807 58

צו פארקויפן א גוטע דריי קליינינג און טיילארינג בזינעס אין פרינץ אלבערט, דער איינגטמער אין קראנק אין סוף שנעל פארלאזן די שטאט. גוטע ביזנעס זיך ווענדן צו פרס. נאדרבערג, סוויט 23 נאבל אפארט.

א נייע 6 רום באנגאלאו, ערשט נעמ-נישט, איז פארס, פרענטש טיר, צו פארקויפן אדער פארענטן, אויף 490 באראנס אויפגיי. נאכפרעגן ביי, טע-לעפאן 600 29.

צו פארקויפן א קאנטרי דזשענעראל סטאר, גוטער קראם דיסקריקט, קרי-מעריי, קלייניע אפאזיציע, וועל נעמען אלס פיינטע אדער שפעקולייטיו א הויז אין ווינניפעג. קיינע אגענטן. שרייבט צו דאס איידישע וואָרט באקס 7912.

:: צו פארענטן :: FOR RENT

צו פארענטן 2 גרויסע רומס דאונ-סטערס, אין א פריוואטער היים. הייסע וואסער, טעלעפאן, אלע באקוועמלאכ-קייטן. זיך ווענדן אין 382 אלבערט עט.

צו פארענטן, צו טעך שכנים, צוויי גרויסע, ליכטיקע און וואוילע רומס מיט גאז, עלעקטריק, הייסע וואסער, טעלעפאן און אלע באקוועמלאכקייטן, מעסיקער רענט, זיך ווענדן אין 867 טשארלס סטריט, אדער טעלעפאנירט 56 761 נאך 6 אויינער אונט.

סטאר צו פארענטן אין פארענטן, מעסי-מער רענט. זיך ווענדן אין 410 אל-פרעד עוועניו.

רום, אדער רום אין באדר פאר א פאר-מיראנט קאפל אדער פאר א כאי אדער מיידל, אין א אנשטענדיגער היים. זיך ווענדן אין 331 מאנטאנא עוועניו. טעלעפאן 53 939.

צו פארענטן 1 אדער 2 רומס, הייצט וואסער, טעלעפאן. עלעקטריק אויטן, אלע באקוועמלאכקייטן. זיך ווענדן אין 372 סטעלא עוועניו.

י. שייפער

פון דער
סערוויס און קוואליטי מיעט מארקעט אין יארקטאן

לאזט ווייסן אלע זיינע פריינט אוז קאפסאטערס, אז ער האט זיך צע-טיילט מיט זיין פארטנער, און ער עפנט

א בוטשער שאפ

אונטער דעם נאמען
"שייפערס כשר מיעט מארקעט"

איך בעט אלע איירן פון יארקטאן און אומגעגנט מיך צו פאטראניזירן און איך פארזיכער אייך די
בעסטע צופרידנהייט

אנב-אורחא

(שלום פון זייט 1)

וואו מען דארף קעמפן פאר פרינציפן מיט עקשנות.

דאס איז ניט זיין ערשטער שריט אויף דעם מוניציפאלן פעלד, און איך כין זיכער, אז ער איז ניט ווייניקער פאסיק פאר זיין נעווכטן אמט, ווי ווער דער דאזיגער אנדערער פון די פאר-ריאטן, און איך בין זיכער, אז ער וויל דערווייל ווערן, אויב די איידישע שוין פארפירט געוואהן קענן די שולדי-קע סטודענטן, און אז אין פוילן, קראק-קע און אין ווילנע האט די פאליציי פארטריבן אנטיסעמיטישע דעמאנ-סטראציעס און אדעסטירט די הויפט-טעטער.

אין דער דאזיגער נאמען אין פון אויפגעקומען אין דער פארטיידיגונג פון דיזע פארטיי, — האט ער געוואנט, אין פון צייט צו צייט געשטערט גע-וואָרן אין זיין רעדע פון עטלאכע קאפ-יטלעך.

מאיר אווערבאך, קאנדידאט פאר שטראפן "", האט מר. היפש געוואנט. מר. היפש האט אנגעוויזן אויף דער ווייטקייט צו האבן ארבעטער פאר-טרעטער אין דער שול-פארוואלטונג, און ער האט פארזיכערט אז אויב ער וועט דערוויילט ווערן קומענדיגן פרייי-טאג, וועט ער דינען אין די בעסטע אינ-טערעסן פון זיינע ווייליגע און ער האט אויסגעדריקט זיין האפענונג אז די אי-דישע ווייליגע פונם דריטן באצירק וועלן שטימען פאר די ארבעטער קאנ-דידאטן.

אלדערמאן בלומבערג, וועלכער אין לאנג אין דו מיטגעדיק שטאטיק וואלן אין ווארד 3, אין אויפגענומען געוואהן פונם עולם מיט אפלאדיסמענטן. זיין רעדע איז געווען קורץ און אנלאך און ער האט אויסגעדריקט זיין האפענונג אז די ווייליגע אין דער נאכטענד וועלן שטימען פאר די אלדערמאן קאנדידאטן פון דער אינטרעפענדענט לייבאר פארטי אלדערמאן דורוואַרד אין סקול טראק-טי מעגראט האבן נעכטן ניט קומען צו דער פארזאמלונג.

* * *

ס'איז אויך באשערט געווען, אז דעם איינגעגעם טאג זאל כאריס איבער-לעבן א גרויסע איבעראשונג. דאס איז געווען די ערשטע איבעראשונג אין זיין יונגן לעבן. אן איבעראשונג וואס האט אים געקאסט אינגאנצן צעברעכן. פארגעקומען איז עס אזוי:

(ווייטערס פונט)

אידישער עולם ציינט ארויס גרויס אינטערעס אין מוניציפאלע וואלן

(שלום פון זייט 1)

אין איזעקרויבן פון אים זיין "פרעזע-לאכן פארטעגן, וועט דער ארויסבטער זיך ווענדן צום געזעץ פאר שוץ און שטעלן צו געפינען די רויבער און באר-שטראפן זיי", האט מר. היפש געזאגט. "די קאמוניסטן אין ווינניפעג האבן מיט זייער פארלוימדונג קענן מיר אין זייער בלעטל. וואס זיי האבן פאר-שפרייט אין מוזיקער קאפיטעס אין ווי-ניפעגער היימען, געזוכט צו דיסקרעד-דיטירן מיך אין די אויגן פון די ווינ-ניפעגער בירגער, און צו באראיבן מיך פון מיין גרעסטן פארמעגן — מיין גוטן נאמען. אין דערפאר וועל איך ביטער קעמפן, און איך וועל פון זיי פארלאנגן זיי זאלן קומען אין גערעכט און עפנטלאך אויבערציין צו דאס וואס זיי האבן תשובה מיך פון מיין נאמען. אין אמת.

"מיין נאמען", — האט מר. היפש געזאגט, — "ווי אויך דער נאמען פון אונז פארטאט וואוהלטונג, ווערט פון די קאמוניסטן פארלוימדט טאג-אין טאג. אויס, אין איך וויל דאס ניט דולדן. אויס די קאמוניסטן ווילן האבן אין קאנאדע א קאמוניסטישע רעגירונג, זאלן זיי נעמען צו מאך צו די אויגן, האט זיי גלייך צוריק געעפנט. ווי ער וואלט ניט געקאנט זעהן. ער האט זיך געגעבן א שטעל אויף. זיין פנים איז געווארן בלאס אזוי צעטומלט ווי א גרויס געפאר וואלט לעבן אים געווען. ער האט ניט געקאנט קיין ווארט אויסריידן. ער האט געגעבן אזש צו-טערן.

אבער דייזן האט גערעדט מיט באר-גיסטערונג :

—זע ס'ארא פיין פנים...

— מיסטער סילווער האט זיך אנגע-שטרענגט מיט אלע כחות אין האט קוים געענטפערט :

— יא, זייער שוין... זייער...

— א, זי איז א וואונדערלאך מיידל, פאם !

— א ? יא... זעט איס...

מיסטער סילווער האט זיך אויף ווי-ניל עס אין באהערשט. האט זיך צו-ריקגעזעצט און אלע געהאלטן די פאר-טאגראפיע אין אתאנס. נאט ! ווי איז דאס מעגליכ ? זי זעט אויס פונקט אזוי ווי עוועלין פעלד... אין וואס זשע ? ווי קאן עס זיין, אז דאס זאל זיין עוועלין ?... —אזוי האט זי אויס-געזעגן מיט עטלאכע אנזאגנס פון אנזאגנ-ערין... אין ווי אין עס מעגליך ?... וואס זאל עס באדייטן ?

— ווי אין איר נאמען דייזן ?

— סיידי... מען רופט זי סיידי.

—סיידי ?

— אין וואס זשע וואונדערסטו זיך אזוי פאם ?

— א, ניין ! איך מיין א שיינער נאר-מען.

— זי אלזין איז שענער פארן נאר-מען.

איצט האט סילווער אנגעהויבן פאר-שטיין : ס'איז עוועלינס טאכטער... ס'חייסט זיין טאכטער...

— פאם, וואס איז מיט דיר ? וואס ביזטו אזוי בלייך געוואָרן ?

— א ? נארנישס ! בלייך, זאגסטו ?

— יא. ביזטו אזוי בלייך...

— עפעס פיל איך ניט גוט...

— וואס עפעס פלעגט דו ?

— ס'איז ניט פלוצלינג... די לעצטע צייט פיל איך ניט גוט...

מיסטערי סילווער האט דערפילט, אז ער פון וואס גיכער אויסטיין פון זיין זון צימער, אז ער מוז בלייבן אליין. ער הארט זיך באטראכטן, וואס דא טוט זיך... נאט, זאל עס ווערן אויס-גוט ! ? א, ס'ארא גרויס אומגליק עס רוקט זיך אן אויף אים.

— אין דייזן, זאג מיר...

—וואס פאם ?

— ווי איז איר נאמען ?

— סיידי... איך האב דאך דיר נאר וואס געזאגט.

— ס'מיין איר פאמיליען נאמען ?

— א ?.. איך וויים אליין ניט... מדאנע : ס'איז מיר נארנישט איינגע-פאלן צו פרגען. מען רופט אויר סיי-די, אין שוין... זע נאר... איך האב זיך קיינמאל ניט נאכקעפרעגט אויף איר נאמען.

א האפענונג האט אויפגעבליצט אין סילווערס אויגן. אפשר איז עס בלויז אן עולאקייט ? עס טרעפט אמאל... אבער די עולאקייט איז אזא פינקט-לאכע. זי זעט אויס פונקט ווי עוועלין אין יענער צייט וואס ער האט זיך מיט איר געגעסן...

צום זון האט ער געזאגט :

— אלריט... מיין וועלן דערפון נאך רעדן... איצט פיל איך ניט גוט... אין אז דו וועסט איר שרייבן, אדרבא, דער-ווייס זיך איר פאמיליענ-נאמען.

— צו וואס עפעס פרעגסטו זיך נאך אויף איר פאמיליע נאמען ?

— גלאט אזוי !

— פאם ! עענסט זי ?..

— ניין... נאר דאכט מיר...

— וואס פאם ? ,וואס מיינסטו צו זאגן ? ווי מארנע דו קוקסט ?

— איך האב געהאט אמאל געפאנט א פאמיליע... זי זעט אויס זייער ענ-לאך צו ענע...

דא האט זיך דייזן געכאפט, שא ! אויפן ברוין, דאכט מיר איז איר אר-דעם מיט איר פון נאמען.

ער האט ווידער ארויסגענומען איר ברוין פון שופלאד. האט געכאפט א קוק :

— יא...

— ער איז דא, דער נאמען ?

— יא... פעלד.

— פעלד ?

— פעלד.

מיסטער סילווער איז געווארן ווייס ווי קאלך. האט באקומען גרויסע אויגן און א פארצווייפלטע פנים. חייסט עס : דאס איז עוועלינס טאכטער... זיין טאכטער... נאט ! זיין זון האט זיך פארליבט אין פאטערס איינגע טאכ-טער !

די אויבערראשונג איז געווען א שווער-ע, א פלוצלינגע. עס האט אים אינ-אנצן צעטיילט...

דייזן האט געקוקט אויפן פאטער. ער האט ניט געקאנט באגרייפן, וואס ער איז אזוי צעטומלט. און מיסטער סילווער האט ערגאר געזומען שמייכ-לען מיט א מארגעס שמייכל אין דער-ביי שטאמלען :

— א באקאנטע פאמיליע... איך האב אמאל געקאנט די עלטערן פון דעם מיידל.

— ווירקלאך ?

— אזוי שיינט מיר... דאכט מיר יא... פעלד איז געווען דער פאמיליע נאמען...

— א, ווי גוט !

דייזן איז געווען דערפון איבעראש-ט ווי... פאם ! זי איז אזוי שיין. זי האט אזא פיין הארץ. זי איז אזוי איידל. ער איז אויפגעשפרונגען. איז צו צום טיש — האט ארויסגענומען דאס בילד אין דערלאנגט דעם פאטער.

וואס איז פריצעס געשען מיט מיס-טער סילווער ?

ווי ער האט געגומען די פאטאגראפיע אין דאס אויגן און זיך איינגעקוקט אין בילד, האט ער געגעבן א מאך צו די אויגן, האט זיי גלייך צוריק געעפנט. ווי ער וואלט ניט געקאנט זעען. ער האט זיך געגעבן א שטעל אויף. זיין פנים איז געווארן בלאס אזוי צעטומלט ווי א גרויס געפאר וואלט לעבן אים געווען. ער האט ניט געקאנט קיין ווארט אויסריידן. ער האט געגומען אזש צו-טערן.

אבער דייזן האט גערעדט מיט באר-גיסטערונג :

—זע ס'ארא פיין פנים...

— מיסטער סילווער האט זיך אנגע-שטרענגט מיט אלע כחות אין האט קוים געענטפערט :

— יא, זייער שוין... זייער...

— א, זי איז א וואונדערלאך מיידל, פאם !

— א ? יא... זעט איס...

מיסטער סילווער האט זיך אויף ווי-ניל עס אין באהערשט. האט זיך צו-ריקגעזעצט און אלע געהאלטן די פאר-טאגראפיע אין אתאנס. נאט ! ווי איז דאס מעגליכ ? זי זעט אויס פונקט אזוי ווי עוועלין פעלד... אין וואס זשע ? קאן עס זיין, אז דאס זאל זיין עוועלין ?... —אזוי האט זי אויס-געזעגן מיט עטלאכע אנזאגנס פון אנזאגנ-ערין... אין ווי אין עס מעגליך ?... וואס זאל עס באדייטן ?

— ווי אין איר נאמען דייזן ?

— סיידי... מען רופט זי סיידי.

—סיידי ?

— אין וואס זשע וואונדערסטו זיך אזוי פאם ?

— א, ניין ! איך מיין א שיינער נאר-מען.

— זי אלזין איז שענער פארן נאר-מען.

איצט האט סילווער אנגעהויבן פאר-שטיין : ס'איז עוועלינס טאכטער... ס'חייסט זיין טאכטער...

— פאם, וואס איז מיט דיר ? וואס ביזטו אזוי בלייך געוואָרן ?

— א ? נארנישס ! בלייך, זאגסטו ?

— יא. ביזטו אזוי בלייך...

— עפעס פיל איך ניט גוט...

— וואס עפעס פלעגט דו ?

— ס'איז ניט פלוצלינג... די לעצטע צייט פיל איך ניט גוט...

מיסטערי סילווער האט דערפילט, אז ער פון וואס גיכער אויסטיין פון זיין זון צימער, אז ער מוז בלייבן אליין. ער הארט זיך באטראכטן, וואס דא טוט זיך... נאט, זאל עס ווערן אויס-גוט ! ? א, ס'ארא גרויס אומגליק עס רוקט זיך אן אויף אים.

— אין דייזן, זאג מיר...

—וואס פאם ?

— ווי איז איר נאמען ?

— סיידי... איך האב דאך דיר נאר וואס געזאגט.

— ס'מיין איר פאמיליען נאמען ?

— א ?.. איך וויים אליין ניט... מדאנע : ס'איז מיר נארנישט איינגע-פאלן צו פרגען. מען רופט איר סיי-די, אין שוין... זע נאר... איך האב זיך קיינמאל ניט נאכקעפרעגט אויף איר נאמען.

א האפענונג האט אויפגעבליצט אין סילווערס אויגן. אפשר איז עס בלויז אן עולאקייט ? עס טרעפט אמאל... אבער די עולאקייט איז אזא פינקט-לאכע. זי זעט אויס פונקט ווי עוועלין אין יענער צייט וואס ער האט זיך מיט איר געגעסן...

— אלריט... מיין וועלן דערפון נאך רעדן... איצט פיל איך ניט גוט... אין אז דו וועסט איר שרייבן, אדרבא, דער-ווייס זיך איר פאמיליענ-נאמען.

— צו וואס עפעס פרעגסטו זיך נאך אויף איר פאמיליע נאמען ?

— גלאט אזוי !

— פאם ! עענסט זי ?..

— ניין... נאר דאכט מיר...

— וואס פאם ? ,וואס מיינסטו צו זאגן ? ווי מארנע דו קוקסט ?

— איך האב געהאט אמאל געפאנט א פאמיליע... זי זעט אויס זייער ענ-לאך צו ענע...

דא האט זיך דייזן געכאפט, שא ! אויפן ברוין, דאכט מיר איז איר אר-דעם מיט איר פון נאמען.

ער האט ווידער ארויסגענומען איר ברוין פון שופלאד. האט געכאפט א קוק :

— יא...

— ער איז דא, דער נאמען ?

— יא... פעלד.

— פעלד ?

— פעלד.

מיסטער סילווער איז געווארן ווייס ווי קאלך. האט באקומען גרויסע אויגן און א פארצווייפלטע פנים. חייסט עס : דאס איז עוועלינס טאכטער... זיין טאכטער... נאט ! זיין זון האט זיך פארליבט אין פאטערס איינגע טאכ-טער !

די אויבערראשונג איז געווען א שווער-ע, א פלוצלינגע. עס האט אים אינ-אנצן צעטיילט...

דייזן האט געקוקט אויפן פאטער. ער האט ניט געקאנט באגרייפן, וואס ער איז אזוי צעטומלט. און מיסטער סילווער האט ערגאר געזומען שמייכ-לען מיט א מארגעס שמייכל אין דער-ביי שטאמלען :

— א באקאנטע פאמיליע... איך האב אמאל געקאנט די עלטערן פון דעם מיידל.

— ווירקלאך ?

— אזוי שיינט מיר... דאכט מיר יא... פעלד איז געווען דער פאמיליע נאמען...

— א, ווי גוט !

דייזן איז געווען דערפון איבעראש-ט ווי... פאם ! זי איז אזוי שיין. זי האט אזא פיין הארץ. זי איז אזוי איידל. ער איז אויפגעשפרונגען. איז צו צום טיש — האט ארויסגענומען דאס בילד אין דערלאנגט דעם פאטער.

וואס איז פריצעס געשען מיט מיס-טער סילווער ?

ווי ער האט געגומען די פאטאגראפיע אין דאס אויגן און זיך איינגעקוקט אין בילד, האט ער געגעבן א מאך צו די אויגן, האט זיי גלייך צוריק געעפנט. ווי ער וואלט ניט געקאנט זעען. ער האט זיך געגעבן א שטעל אויף. זיין פנים איז געווארן בלאס אזוי צעטומלט ווי א גרויס געפאר וואלט לעבן אים געווען. ער האט ניט געקאנט קיין ווארט אויסריידן. ער האט געגומען אזש צו-טערן.

אבער דייזן האט גערעדט מיט באר-גיסטערונג :

—זע ס'ארא פיין פנים...

— מיסטער סילווער האט זיך אנגע-שטרענגט מיט אלע כחות אין האט קוים געענטפערט :

— יא, זייער שוין... זייער...

— א, זי איז א וואונדערלאך מיידל, פאם !

— א ? יא... זעט איס...

מיסטער סילווער האט זיך אויף ווי-ניל עס אין באהערשט. האט זיך צו-ריקגעזעצט און אלע געהאלטן די פאר-טאגראפיע אין אתאנס. נאט ! ווי איז דאס מעגליכ ? זי זעט אויס פונקט אזוי ווי עוועלין פעלד... אין וואס זשע ? קאן עס זיין, אז דאס זאל זיין עוועלין ?... —אזוי האט זי אויס-געזעגן מיט עטלאכע אנזאגנס פון אנזאגנ-ערין... אין ווי אין עס מעגליך ?... וואס זאל עס באדייטן ?

— ווי אין איר נאמען דייזן ?

— סיידי... מען רופט זי סיידי.

—סיידי ?

— אין וואס זשע וואונדערסטו זיך אזוי פאם ?

— א, ניין ! איך מיין א שיינער נאר-מען.

— זי אלזין איז שענער פארן נאר-מען.

איצט האט סילווער אנגעהויבן פאר-שטיין : ס'איז עוועלינס טאכטער... ס'חייסט זיין טאכטער...

— פאם, וואס איז מיט דיר ? וואס ביזטו אזוי בלייך געוואָרן ?

— א ? נארנישס ! בלייך, זאגסטו ?

— יא. ביזטו אזוי בלייך...

— עפעס פיל איך ניט גוט...

— וואס עפעס פלעגט דו ?

— ס'איז ניט פלוצלינג... די לעצטע צייט פיל איך ניט גוט...

מיסטערי סילווער האט דערפילט, אז ער פון וואס גיכער אויסטיין פון זיין זון צימער, אז ער מוז בלייבן אליין. ער הארט זיך באטראכטן, וואס דא טוט זיך... נאט, זאל עס ווערן אויס-גוט ! ? א, ס'ארא גרויס אומגליק עס רוקט זיך אן אויף אים.

— אין דייזן, זאג מיר...

—וואס פאם ?

— ווי איז איר נאמען ?

— סיידי... איך האב דאך דיר נאר וואס געזאגט.

— ס'מיין איר פאמיליען נאמען ?

— א ?.. איך וויים אליין ניט... מדאנע : ס'איז מיר נארנישט איינגע-פאלן צו פרגען. מען רופט איר סיי-די, אין שוין... זע נאר... איך האב זיך קיינמאל ניט נאכקעפרעגט אויף איר נאמען.

א האפענונג האט אויפגעבליצט אין סילווערס אויגן. אפשר איז עס בלויז אן עולאקייט ? עס טרעפט אמאל... אבער די עולאקייט איז אזא פינקט-לאכע. זי זעט אויס פונקט ווי עוועלין אין יענער צייט וואס ער האט זיך מיט איר געגעסן...

צום זון האט ער געזאגט :

— אלריט... מיין וועלן דערפון נאך רעדן... איצט פיל איך ניט גוט... אין אז דו וועסט איר שרייבן, אדרבא, דער-ווייס זיך איר פאמיליענ-נאמען.

— צו וואס עפעס פרעגסטו זיך נאך אויף איר פאמיליע נאמען ?

— גלאט אזוי !

— פאם ! עענסט זי ?..

— ניין... נאר דאכט מיר...

— וואס פאם ? ,וואס מיינסטו צו זאגן ? ווי מארנע דו קוקסט ?

— איך האב געהאט אמאל געפאנט א פאמיליע... זי זעט אויס זייער ענ-לאך צו ענע...

דא האט זיך דייזן געכאפט, שא ! אויפן ברוין, דאכט מיר איז איר אר-דעם מיט איר פון נאמען.

ער האט ווידער ארויסגענומען איר ברוין פון שופלאד. האט געכאפט א קוק :

— יא...

— ער איז דא, דער נאמען ?

— יא... פעלד.

— פעלד ?

— פעלד.

מיסטער סילווער איז געווארן ווייס ווי קאלך. האט באקומען גרויסע אויגן און א פארצווייפלטע פנים. חייסט עס : דאס איז עוועלינס טאכטער... זיין טאכטער... נאט ! זיין זון האט זיך פארליבט אין פאטערס איינגע טאכ-טער !

די אויבערראשונג איז געווען א שווער-ע, א פלוצלינגע. עס האט אים אינ-אנצן צעטיילט...

דייזן האט געקוקט אויפן פאטער. ער האט ניט געקאנט באגרייפן, וואס ער איז אזוי צעטומלט. און מיסטער סילווער האט ערגאר געזומען שמייכ-לען מיט א מארגעס שמייכל אין דער-ביי שטאמלען :

— א באקאנטע פאמיליע... איך האב אמאל געקאנט די עלטערן פון דעם מיידל.

— ווירקלאך ?

— אזוי שיינט מיר... דאכט מיר יא... פעלד איז געווען דער פאמיליע נאמען...

— א, ווי גוט !

דייזן איז געווען דערפון איבעראש-ט ווי... פאם ! זי איז אזוי שיין. זי האט אזא פיין הארץ. זי איז אזוי איידל. ער איז אויפגעשפרונגען. איז צו צום טיש — האט ארויסגענומען דאס בילד אין דערלאנגט דעם פאטער.

וואס איז פריצעס געשען מיט מיס-טער סילווער ?

ווי ער האט געגומען די פאטאגראפיע אין דאס אויגן און זיך איינגעקוקט אין בילד, האט ער געגעבן א מאך צו די אויגן, האט זיי גלייך צוריק געעפנט. ווי ער וואלט ניט געקאנט זעען. ער האט זיך געגעבן א שטעל אויף. זיין פנים איז געווארן בלאס אזוי צעטומלט ווי א גרויס געפאר וואלט לעבן אים געווען. ער האט ניט געקאנט קיין ווארט אויסריידן. ער האט געגומען אזש צו-טערן.

אבער דייזן האט גערעדט מיט באר-גיסטערונג :

—זע ס'ארא פיין פנים...

— מיסטער סילווער האט זיך אנגע-שטרענגט מיט אלע כחות אין האט קוים געענטפערט :

— יא, זייער שוין... זייער...

— א, זי איז א וואונדערלאך מיידל, פאם !

— א ? יא... זעט איס...

מיסטער סילווער האט זיך אויף ווי-ניל עס אין באהערשט. האט זיך צו-ריקגעזעצט און אלע געהאלטן די פאר-טאגראפיע אין אתאנס. נאט ! ווי איז דאס מעגליכ ? זי זעט אויס פונקט אזוי ווי עוועלין פעלד... אין וואס זשע ? קאן עס זיין, אז דאס זאל זיין עוועלין ?... —אזוי האט זי אויס-געזעגן מיט עטלאכע אנזאגנס פון אנזאגנ-ערין... אין ווי אין עס מעגליך ?... וואס זאל עס באדייטן ?

— ווי אין איר נאמען דייזן ?

— סיידי... מען רופט זי סיידי.

—סיידי ?

— אין וואס זשע וואונדערסטו זיך אזוי פאם ?

— א, ניין ! איך מיין א שיינער נאר-מען.

— זי אלזין איז שענער פארן נאר-מען.

איצט האט סילווער אנגעהויבן פאר-שטיין : ס'איז עוועלינס טאכטער... ס'חייסט זיין טאכטער...

— פאם, וואס איז מיט דיר ? וואס ביזטו אזוי בלייך געוואָרן ?

— א ? נארנישס ! בלייך, זאגסטו ?

— יא. ביזטו אזוי בלייך...

— עפעס פיל איך ניט גוט...

— וואס עפעס פלעגט דו ?

— ס'איז ניט פלוצלינג... די לעצטע צייט פיל איך ניט גוט...

מיסטערי סילווער האט דערפילט, אז ער פון וואס גיכער אויסטיין פון זיין זון צימער, אז ער מוז בלייבן אליין. ער הארט זיך באטראכטן, וואס דא טוט זיך... נאט, זאל עס ווערן אויס-גוט ! ? א, ס'ארא גרויס אומגליק עס רוקט זיך אן אויף אים.

— אין דייזן, זאג מיר...

—וואס פאם ?

— ווי איז איר נאמען ?

— סיידי... איך האב דאך דיר נאר וואס געזאגט.

— ס'מיין איר פאמיליען נאמען ?

— א ?.. איך וויים אליין ניט... מדאנע : ס'איז מיר נארנישט איינגע-פאלן צו פרגען. מען רופט איר סיי-די, אין שוין... זע נאר... איך האב זיך קיינמאל ניט נאכקעפרעגט אויף איר נאמען.

א האפענונג האט אויפגעבליצט אין סילווערס אויגן. אפשר איז עס בלויז אן עולאקייט ? עס טרעפט אמאל... אבער די עולאקייט איז אזא פינקט-לאכע. זי זעט אויס פונקט ווי עוועלין אין יענער צייט וואס ער האט זיך מיט איר געגעסן...

צום זון האט ער געזאגט :

— אלריט... מיין וועלן דערפון נאך רעדן... איצט פיל איך ניט גוט... אין אז דו וועסט איר שרייבן, אדרבא, דער-ווייס זיך איר פאמיליענ-נאמען.

— צו וואס עפעס פרעגסטו זיך נאך אויף איר פאמיליע נאמען ?

— גלאט אזוי !

— פאם ! עענסט זי ?..

— ניין... נאר דאכט מיר...

— וואס פאם ? ,וואס מיינסטו צו זאגן ? ווי מארנע דו קוקסט ?

— איך האב געהאט אמאל געפאנט א פאמיליע... זי זעט אויס זייער ענ-לאך צו ענע...

דא האט זיך דייזן געכאפט, שא ! אויפן ברוין, דאכט מיר איז איר אר-דעם מיט איר פון נאמען.

ער האט ווידער ארויסגענומען איר ברוין פון שופלאד. האט געכאפט א קוק :

— יא...

— ער איז דא, דער נאמען ?

— יא... פעלד.

— פעלד ?

— פעלד.

מיסטער סילווער איז געווארן ווייס ווי קאלך. האט באקומען גרויסע אויגן און א פארצווייפלטע פנים. חייסט עס : דאס איז עוועלינס טאכטער... זיין טאכטער... נאט ! זיין זון האט זיך פארליבט אין פאטערס איינגע טאכ-טער !

די אויבערראשונג איז געווען א שווער-ע, א פלוצלינגע. עס האט אים אינ-אנצן צעטיילט...

דייזן האט געקוקט אויפן פאטער. ער האט ניט געקאנט באגרייפן, וואס ער איז אזוי צעטומלט. און מיסטער סילווער האט ערגאר געזומען שמייכ-לען מיט א מארגעס שמייכל אין דער-ביי שטאמלען :

— א באקאנטע פאמיליע... איך האב אמאל געקאנט די עלטערן פון דעם מיידל.

— ווירקלאך ?

— אזוי שיינט מיר... דאכט מיר יא... פעלד איז געווען דער פאמיליע נאמען...

— א, ווי גוט !

דייזן איז געווען דערפון איבעראש-ט ווי... פאם ! זי איז אזוי שיין. זי האט אזא פיין הארץ. זי איז אזוי איידל. ער איז אויפגעשפרונגען. איז צו צום טיש — האט ארויסגענומען דאס בילד אין דערלאנגט דעם פאטער.

וואס איז פריצעס געשען מיט מיס-טער סילווער ?

ווי ער האט געגומען די פאטאגראפיע אין דאס אויגן און זיך איינגעקוקט אין בילד, האט ער געגעבן א מאך צו די אויגן, האט זיי גלייך צוריק געעפנט. ווי ער וואלט ניט געקאנט זעען. ער האט זיך געגעבן א שטעל אויף. זיין פנים איז געווארן בלאס אזוי צעטומלט ווי א גרויס געפאר וואלט לעבן אים געווען. ער האט ניט געקאנט קיין ווארט אויסריידן. ער האט געגומען אזש צו-טערן.

אבער דייזן האט גערעדט מיט באר-גיסטערונג :

—זע ס'ארא פיין פנים...

— מיסטער סילווער האט זיך אנגע-שטרענגט מיט אלע כחות אין האט קוים געענטפערט :

— יא, זייער שוין... זייער...

— א, זי איז א וואונדערלאך מיידל, פאם !

— א ? יא... זעט איס...

מיסטער סילווער האט זיך אויף ווי-ניל עס אין בא